Ч. 165 (13.710).

Львів, понеділок 25. червня 1934.

Pocztową opłatę opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

КОНФІСКАТА „ДІЛА“.

Вчорашнє (164) число „Діла“ підпало конфіскаті за два речення у кореспонденції з Варшави п. н. „Варшавські настрої по крівавім атентаті“. Це вже 27-а з черги конфіската нашого органу в цьому році.

Відмова залізничих знижок на Жіночий Конґрес.

22-го ц. м. коло години 5-ої попол. у вестибулю головного двірця у Львові зібралось парусот осіб жіноцтва, що з ріжних кінців краю вибиралось на Жіночий Конґрес до Станиславова. Всі мали знижкові карти подорожнього Т-ва „Орбіс“ на спеціяльний прогульковий поїзд, що мав віліхати в год. 17.25 до Станиславова. Тимчасом виявилось, що такого поїзду нема. Управа „Орбіс“ на телефонічні запити пояснила, що поїзд цей влада відкликала.

На запити представниць „Союзу Українок“ у воєвідстві дістали вони відповідь, що ця заборона прийшла з Варшави наслідком нефортунно уложеного запрошення, висланого „Союзом Українок“ на чужину у французькій та англійській мові.

Всі, що виїхали на Конґрес до Станиславова, поїхали звичайними поїздами вечером або на другий день уранці без ніяких знижок.

Совітсько-японська війна найпізніше за рік?

Прага, червень 1934.

Льондонський часопис „The Public Leader“ приніс сензаційні відкриття Есміна Паші, шефа турецької військової місії в Москві, про приготування Японії до війни зі Совітами.

Дня 8. травня ц. р. відбулася у Ворошилова офіційна рецепція в честь турецьких летунів, які прилетіли до Москви. Після рецепції Есмін Паша попросив Ворошилова про негайну розмову, в часі якої подав йому до відома таке: З початком березня ц. р. японське міністерство закордонних справ запросило на конференцію турецького посла в Токіо, де було йому подано до відома, що японський уряд рахується з тим, що совітсько-японська війна вибухне найпізніше 1935 р. Японський уряд вже нераз переговорював з турецьким послом Фуадом Беєм про тайний совітсько-турецький договір, в якому Туреччина зобовязалася на випадок війни СССР з якоюнебудь державою до оборони Кавказу перед нападом якоїсь третьої держави. На згаданій конференції в березні японський уряд зробив турецькому послові вже зовсім конкретні пропозиції, а саме він запропонував Туреччині заключити тайний договір, в якому булоб зазначене, що совітсько-турецький договір не зобовязує Туреччини на випадок війни СССР. з Японією. Цей проект предложив ще опісля турецькому урядові адмір. Матуссіма в часі своїх відвідин в Анкарі. Матуссіма заявив, що японський уряд дасть Туреччині великі територіяльні компензації, а далі обіцяв, що Японія вишле до Туреччини маринарських інструкторів та дасть весь потрібний матеріял для укріплення Босфору. Подібні пропозиції зробила Японія теж у Берліні і в Варшаві і там їх — мовляв — приняли з вдоволенням. Зараз після цеї розмови з Есміном Пашою Ворошилов зажадав від Сталіна негайного скликання політбюра, яке рішило, щоби комісар закордонних справ Літвінов негайно виїхав до Женеви, не чекаючи на офіційне відкриття розбройної конференції і там всіми засобами постарався поладнати справу вступу СССР до Союзу Народів та щоби конечно довів до заключення аліянсу з Францією у виді пакту про взаїмну допомогу. М—н.

Захоплення в Румунії і різкі протести Мадярщини.

Велика політична промова мін. Барту і гостра відповідь архикнязя Йосифа.

БУКАРЕШТ, 23. 6. ПАТ. Румунський парлямент зійшовся на надзвичайну сесію спеціяльно тому, щоби мін. Барту міг виголосити в парляменті велику політичну промову. Вчора мін. Барту дійсно виголосив велику політичну промову, звернену проти ревізіоністичної акції Мадярщини за зміною кордонів. Мін. Барту між іншим заявив, що Румунія подібно як Франція, осягнули у світовій війні зворот тих провінцій, які колись належали до неї. Крім того мін. Барту заявив румунським журналістам, що на випадок нападу сусідних держав на Румунію, Франція активно виступить в обороні своєї союзниці Румунії. Не диво, що всі румунські посли без уваги на партійні переконання з ентузіязмом привитали промову мін. Барту. Колишній премієр Маню ходив спеціяльно на авдієнцію до мін. Барту, щоби подякувати йому за виголошену заяву про єдність (Семигороду) з Румунією. Мін. Барту надано почесне громадянство Румунії і таким чином усунено перешкоду промовляти громадянам чужих держав у румунськім парляменті.

Мін. Барту приняв на авдієнції король Карло і тоді міністр запросив короля з офіційною візитою до Парижа. Король згодився поїхати до Франції.

Французьким журналістам мін. Барту заявив, що в розмовах з королем і мін. Тітулеску переконався про однозгідність у всіх справах між Румунією і Францією. Офіційного комунікату з тих розмов не оголошено тому, що він не висловив би всіх дружніх почувань. Мін. Барту згадав, що він з мін. Тітулеску закинули звичай повідомляти себе про зміст промови, як це принято в офіційних подорожах.

БУДАПЕШТ, 23. 6. ПАТ. Вчора на засіданні сенату архикнязь Йосиф обговорив заяву мін. Барту і різко запротестував — під невмовкаючі оплески сенаторів — проти фальшування історії. Заява мін. Барту спірається на брехливій пропаґанді. Колиб мін. Барту пізнав правду на основі автентичних документів, прийшов би до переконання, що мирова умова у Тріяноні є найбільшою історичною несправедливістю. Урядова мадярська аґенція повідомляє, що представник опозиції Шонтаґ запротестував проти інформацій урядової французької аґенції, начеби архикнязь Йосиф виголосив свою промову з доручення мадярського уряду. Шонтаґ заявив, що у справі Семигороду нема ніяких ріжниць у поглядах уряду та опозиції. Заява мін. Барту про права Румунії до Семигороду викликала величезне обурення усіх мадярів. Шонтаґ пригадав, що коли країни Альзацію і Льотарингію відорвано від Франції і французька держава була в такому положеню, в якому тепер є Мадярщина, тоді мадярська опінія заявилася за Францією.

—o—

Поворот до старого.

Наслідки резиґнації з експорту большевизму.— „Саветское атечество“ і Україна. — Старорежімний блеск. — Бюрократія верховодить.

Відворот большевиків від плянів світової революції і реалізація гасла **„соціялізм в адной стране“** принесли зі собою далекойдучі наслідки в закордонній і у внутрішній політиці совітів. Коли читаємо тепер большевицьку пресу, байдуже в якій вона мові і де друкована, в Москві чи в Харкові, то наглядно відчуваємо це звуження політичного діяпазону большевиків, їх бажання врости в ґрунт, що опоясаний державними кордонами Рад. Союзу і зберегти сучасний стан посідання, — словом відчуваємо дефензивне наставлення супроти цілого нерадянського світу. Також коли приглядаємось діяльности большевицьких дипльоматів на міжнародній арені, то не сумніваємось, що опускаючи кордони своєї батьківщини, вони залишають всі революційні імпондерабілія і найбільший буржуазний пацифіст не може їм нічого закинути. Як давніше кожну міжнародню трибуну використовувала червона дипльоматія аби ширити думку про всесвітню революцію, так тепер з усіх сил дує вона у фанфари миролюбія, пропонуючи всім пакти неаґресії і своє посередництво у закріпленні всесвітнього миру.

Не треба хіба доказувати, що згадана вище резиґнація з експорту большевизму, затишення усіх спроб зреволюціонізувати світ і будова совітської батьківщини в межах сьогоднішнього дня — це все **великий удар для України.** Не тільки тому, що вся експанзивна сила московського елементу і большевизму **зосере**

джується тепер виключно біля „інородців", що головно відчувають українці. Також тому, що починаючи від найближчих сусідів СРСР і кінчаючи Америкою — ніхто вже тепер не боїться троянського коня большевиків і ніхто поважно вже не бере плянів III. Інтернаціоналу зворохобити пролетаріят в усіх державах (до речі: діяльність цього „Інтернаціоналу" вже дуже слабонька). В цій атмосфері льояльности большевиків супроти інших держав українська справа зійшла теж до категорії „внутрішних питань", а їх нарушувати — значить бути нельояльним супроти даної держави.

Правда — Україна це не ліліпутна країна басків у Піренеях, що її на велику втіху одної польської газети зробив „Новий Час" мало що не могутнім міжнароднім фактором. **Україна — це край і нарід справді великий**, так що ані світ не зможе її життям не цікавитись, ані большевики не зможуть її безкарно довго катувати. Але наша віра в те, що правда колись переможе, в те, що народній орґанізм України витримає всі фізичні і моральні муки, всі наруги її юдео-московських гробокопателів, не закриває нам очей на ту траґедію ядра нашого народу, що залишився по ту сторону червоного кордону, відданий на поталу будівничих своєрідного московського „соціялізму в одній країні".

Читаючи большевицьку пресу чи дописи московських кореспондентів у несовітській пресі впевнюємось уже остаточно, що в Совітах маємо до діла з **московським псевдо-комуністичним націоналізмом**, який нахабно накидає свою волю усім „інородцям" і зовсім явно йде на знищення цілого дорібку останніх, на повне винародовлення в користь московської „тотальности". Швидким темпом впоюється в громадян Радянщини поняття „саветскаво атечества", якими би то способами не було до опублікованого 8. ц. м. декрету про „зраду батьківщини" включно. В московській „Правді" читаємо вже ось-які, недавно ще просто еретичні, міркування:

„Наші діти з молоком матері всисають у себе любов до своєї батьківщини" і дальше: „Люди нашої країни люблять свою землю, на якій вродились, де минув їх дитинний вік і молодість, де лежить їхня майбутність; люблять небо, під яким ростуть і розвиваються; пошум вітрів і горді верхи гір своєї країни; люблять її тінисті ліси і ріки повні води, моря і океани, що обмивають її береги, її пісні і її мову"... („Вище право життя" Правда, 28. травня ц. р.).

Таке говорить передовик офіціозу „таваріщ" Васільковський і хоч грішить проти комуністичного катехізму, де сказано, що „пролетар не знає батьківщини", його і йому подібних тепер не „знімають з роботи" (тих два слова часто зустрінете у харк. „Вістях" про ріжних нібито національ-ухилістів) і не викидають із партії. Про характер цього комуністичного націоналізму говорить вам багато дечого, дуже багато. Вистарчить згадати, що „Ізвестія" нагадують уже колишню статтю Леніна **„Про національну гордість великоросів"**, хоч сам Ленін забув на неї, будуючи федерацію ріжних народів. Це підкреслювання офіціозом, **що господарями „саветскаво атечества" є москалі**, великороси, що вповні регабілітує большевиків в очах старорежімної братії, застановило навіть Отмара, кореспондента „Ґазети Польської", який зазначує дивну дісгармонію цього з формальним федералізмом.

Так, — червона „Січ", що її в очах Москви репрезентувала скрипниківщина, остаточно зруйнована, всі фортеці, починаючи від ріжних „самостійних" комісаріятів Харкова чи пак тепер Київа і кінчаючи „машино-тракторними стаціями" по селах здобуті, українські маси фізично обезсилені, культурно скастровані, будинки київської Академії Наук заповнили московсько-жидівські „вчені", а будинки українських театрів окупували „ґастрольори" з Москви і Ленінграду (диви репертуар театрів в укр. радянській пресі), в школі йде повною парою „утраквізація" (ми її добре знаємо) і т. д. і т. д. Чи вся старорежімна наволоч (а її по всіх урядах і редакціях повно) потребує ще дальше маскувати свій московський націоналізм? Ні, на цьому відтинку вона може знову бути собою і без зайвої тривоги за свою особу може розписуватись про месіянізм і геґемонію „великоросів".

Та чи тільки на цьому відтинку йде до старого? Реформа шкільництва, поворот до старих його форм (відновлення академічних степенів, почесні докторати, проґімназія і ґімназія, кляси і директор), зміна навчання історії та ґеографії, що досі зводились до викладання „соціольоґічних схем" і „статистичних табель", дальше заповідь боротьби з „літературною халтурою" і створення своєрідного літературного аристократизму — все те найновіша програма на найближчі місяці. Мало того. Большевики зривають зі системою розділювання товарів, відновляючи **торговлю на велику скалю.** Щоправда ця торговля державна, але чи не є новиною тенденція надхнути урядовців-комерціялістів „купецьким духом", боротьба Сталіна на XVII конґресі з тими большевиками,

що не доцінюють конечности і значіння радянської торговлі. Густіє сітка товарових баз, магазинів і крамниць, а окремий декрет приказує в нових домах залишати партер для вжитку торговлі.

Тай на тому не кінчиться поворот до старого. Інж. М. Бассехес, московський кореспондент від „Нае Фрае Прессе" звертає увагу на **зовнішний блеск,** яким сповиває себе пролетарська влада і яким уже захоплена і вулиця столиці. **Білі рукавички поліцаїв й елеґантні їх мундури,** багатий бенкет 2.000 червоних старшин у Кремлю на 1. травня (щезли старі „золотопогонники" хай живуть нові) — чим усе те ріжниться від царських часів? Бенкетували тоді вибранці і тепер вибранці бенкетують. Селяни закріпощені і виснажені, пролетаріят окрадений і замотиличений месіянізмом, ілюзією влади й ударництвом у роботі, „інородці", як були безправні, такими і залишились, дали тільки більше безчесних „фіґурантів" на те, щоби вдержалась брехня про „рівноправність" усіх народів і про „федерацію".

„З федеративної держави — пише згаданий кореспондент „Нае Фр. Пр." — став Рад. Союз суто-централістичною країною. Мову поодиноких народів допустили большевики, щоби тим лекше підійти з пропаґандою большевизму, до того коштом їх самостійности СССР творить тепер **державну совітську націю.** Удержавлення цілого господарства, централізація державної адміністрації створила **велику клясу бюрократії.** Вона і її думка є сьогодні міродатні".

Це слова безпосереднього обсерватора.

Очевидно — бюрократія поверне все до старого. Вже тепер „старі большевики" **„glauben zu schieben und sie werden geschoben".**

В. Север.

Плян велитенських зброєнь В. Британії на морі.

„Дейлі Геральд" повідомляє, що британський міністер маринарки, Боліон Ейрес Монсел передав у четвер 21. червня ц. р. Нормановi Дейвісові ноту про технічні потреби британської воєнної фльоти. Зміст тієї ноти викликав велике враження в політичних колах. Норман Дейвіс переслав ноту зараз до Вашинґтону. Успішна оборона британської імперії і водних шляхів вимагає:

1) будови нової фльоти, необхідної до морської боротьби. В. Британія приступить до будови кораблів уже в 1935.; 2) будови 30 нових кружляків. Тепер має Б. Британія 50 кружляків, з яких 10 вже в найближчих днях перейдуть на склад; 3) будови більшої кількости нових торпедовців і 4) будови декілька нових авіонеток.

РОЗБУДОВА ЛЕТУНСТВА.

„Дейлі Геральд" обговорює теж новий плян розбудови британського летунства. Плян передбачує розбудову летунства до трьох років. Одначе вже тепер уряд покличе до життя спеціяльний відділ з метою перевести основні студії над методами повітряної боротьби.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 25. ЧЕРВНЯ 1934.

о. Д-Р Г. КОСТЕЛЬНИК. 11)

Мойсей Вернигора --

український Валаам.

В редакції списку Собанських:

„7. В Червоній Руси буде великий зїзд, та їх уклади не прийдуть до здійснення, будуть утворюватися союзи, щоб Польщу створити, але вони зразу не будуть мати наслідку; а один великий монарх прийшовши з хоробрим народом, переможе німців, тоді польський нарід почне сильніше повставати і впаде потім у московський табор під Константиновом у ярі Гончариха побють москалів і будуть бити до могил Перепяту й Перепятихи[1]), де другий московський табор встане, всюди стелючи московським трупом усі місця".

„8. Прилучиться до Польщі турок і Англія і римський король, підуть через Київ, завалюючи Дніпро московським трупом і зайдуть далеко в московські краї".

„9. Польський край цілий останеться у своїх давних границях за поміччю турків і англійського короля".

„10. У знатній частині світу набоженства приймуть іншу форму; нові королівства повстануть, старі зміняться. Щасливости буде 30 років. Що далі прийде, нічого мені не вільно говорити, щоб Дніпро з берегів не виступив".

В редакції „Патріота":

„7. Будуть зїзджатися монархи й радити, а останній зїзд буде на Червоній Руси, але з умов монархів нічого не вийде; будуть заключати союзи, щоб утворити Польщу, але вони спершу не матимуть успіху й не вдадуться. Прийде до війни з турками, що будуть побиті, й Росія, наче розшалілий кінь, помчить у глибину Туреччини, але потому Туреччина скріпиться, поляки почнуть повставати. Великий володар з хоробрим народом переможе росіян, і тоді польський нарід почне сильніше повставати, впаде на московський табор під Константиновом, на ярі, званому Янчарів[2]), побе москалів і буде бити аж до могил Перепяту й Перепятихи, де стане другий московський табор, всюди покриваючи поле московським трупом. Прилучиться до Польщі турок і англієць, підуть через Київ, заваливши Дніпро московським трупом, зайдуть у далеку московську країну і вкінці привитають москалі поляків як братів, з ворогів зробляться приятелями.

8. Польський край повстане в давних границях при допомозі турків і англійців.

9. Мало відомий нарід виступить, зєднає собі значіння в Европі.

10. І Мала Росія зазнає щастя, але надійде для неї час, коли станутьси великі речі. Говорив би я про них, та боюся, щоб Дніпро не виступив зі своїх берегів.

11. В значній частині світу відміниться богослуження, настануть нові уряди, старі зміняться або впадуть, і щастя буде тривати багато літ".

Наші завваги.

„І будуть останні першими" — це евангельське слово сповнюється й на тих передсказаннях Вернигори від 7 до 10 (11). Їх незгідність у різних редакціях може довести до переконання, що це тільки довільні фантазії про будучність. Одначе уважний дослід викаже, що саме ці передсказання є наймогутнішим свідоцтвом автентичности передсказань Вернигори взагалі.

Коли порівнюємо обі наведені редакції, то стає ясно, що їх безпосередні автори мали **якийсь спільний основний текст,** та що на різних місцях його довільно справляли (як котрому здавалося кудою будучність піде); то пропускали з нього деякі місця, то додавали до нього, що хотіли в ньому бачити. Ці різні перерібки первісного тексту мусіли доконатися в часі від упадку Наполеона до польського повстання 1831 р. Певне, що тодішні поляки уявляли собі воскресення Польщі в близькому часі. А що тоді Франція була побита, то просто, робили би себе смішними, якщоб орієнтувалися на Францію. **Характеристичне, що одна й друга редакція уникають Франції,** хоч по імени згадують турків, Англію, римського короля, німців і москалів. Але відки така незгідність, що список Собанських каже, що великий володар з хоробрим народом побе **німців,** а список „Патріота", що він побе **росіян?** Найбільше жахлива риса в передсказаннях 7 і 8 та, що таку велику ролю приписується Туреччині в майбутньому визволенні Польщі, а про Францію ні згадки нема.

Все поясниться нам за одним махом, коли звернемо увагу на **дисгармонію,** яка є між редакцією перших 6-ох передсказань і між редакцією дальших точок. У перших шістьох точках, крім назви поляків, **принципіяльно уникаються назви народів і осіб,** а говориться: „чужі жовніри", „людина мала, хоробра", „один далекий нарід", „багатьом королям і князям буде страшний", „здавити одно королівство". Це дійсне стиль ясновидючих — вони звичайно не наводять імен, крім імени, що для них є головним мотивом. Ми бачили, що й біблійний Валаам так говорив: „прийдуть кораблі від хитимських берегів", та нема назви: чиї це будуть кораблі тільки поетично означений північний захід відки вони прийдуть.

(Далі буде.)

[1]) Перепят і Перепятиха — могили в васильківському повіті на Київщині.

[2]) Ганчариха.

Бельгійська преса про Україну.

Можна не помиляючись сказати, що від двох років Бельгія здобула пресовий рекорд у звістках про Україну. З огляду на дуже численну, широку та постійну „україніку“ могутньої бельгійської преси нема спромоги скласти повний її звіт. Хіба що згадаємо про те найважливіше, що появилося за останні дні. Слід відмітити зокрема інтенсивний і тривалий відгомін бельгійської преси про голодову катастрофу та її особливу прихильність до „Бельго-Українського Комітету Рятунку України“ і його акції. За бельгійською пресою, що видається у французькій мові, стала писати багато про українські справи не менше преса фляманська та прикордонна, що виходить у німецькій мові.

„Le Journal de Bruges“ 21/5. 1934 та „La Province“ 22/5., містять за „Journal de Geneve“ відому його статтю „Великий злочин“.

„La Province“ 2/5. містить редакційну передову про голод в Україні. Ціла низка часописів використовує комунікати і звідомлення „Бельґ.-Укр. Рят. Комітету“ та закликає громадянство вносити свої жертви для голодних українців.

„La Province“ 17/5. та брюсельський великий тижневик „Le Vrai“ 13/6 1934 помістили статті, присвячені Т. Шевченкові.

„La Parole Universitaire“ ч. 35. подає статтю п. Ковальського в цьому ж часописі про наші справи у Польщі. Вся преса подає інформації „Українського Пресбюра в Парижі“, агенції „Офінор“, про московсько-жидівську кольонізацію на Рад. Україні й інші чергові болючі події у Рад. Україні і в Галичині.

„Gazet van Antwerpen“ 5/6.; „Middelburgsche Courant“ 1/6: „Menager de Bruxelles“ 12/6.; „Journal de Bruges“ 11/6. та багато інших помістили статті про голод в Україні.

„La Province“ та „L'Avenir de Luxembourg“ 5/6. подали за „Ділом“ розмову посла Хруцького з учителькою з Рад. України. Брюсельський „Le Soir“ 16/6. помістив світлину і воєнний танок українських козаків на народніх святах у Відні

Боєздатність большевицької армії.

„Ле Журналь“ обговорює боєздатність червоної армії. Військова служба у большевиків триває 5 років. Большевицька постійна армія начислює 562 тисячі вояків, а між ними 40 тисяч старшин. Крім того є ще 41 дивізії піхоти і 4 дивізії кіннотчиків міліції. Крім постійної армії та міліції є ще технічні і звязкові відділи. Большевики начисляють спеціяльних військ на 50 тисяч. Большевицьке військо дуже добре вивінуване технічно. Рідка комунікаційна сітка спиняє моторизацію і механізацію армії. Летунство є одно з кращих у світі. Технічне вивінування большевицької армії творить з неї поважну силу. В СССР панує диктатура. Селянство творить 80 відсотків. Вони куди менше льояльні, як робітники. Тому, кінчає щоденник, дух армії не дуже то певний.

Ваґон з вибуховими матеріялами.

ВІДЕНЬ, 23. ПАТ. Урядовий комунікат повідомляє, що в німецькім ваґоні найдено більшу кількість вибухових матеріялів та 100 кґ. пропагандових летючок. Ваґон навантажила одна берлінська фірма. У четвер 21. червня ц. р. знайдено в підміськім городі скриню з вибуховими матеріялами, себто з динамітом, екразитом і льонтами.

Вияснення „Просвіти“.

Канцелярія Т-а „Просвіта“ у Львові комунікує, що **Читальня „Просвіти“ в Любіні Великому** пов. Городок Яґайл. не є розвязана, як це подано в „Ділі“ ч. 164 з 24. VI. 1934 р., а лише її діяльність була хвилево припинена (zawieszona) і віднова діяльности тієї Читальні є тепер на найкращій дорозі.

Канцелярія „Просвіти“.



Підкарпатські актуальности.

Праґа, червень 1934.

Так називається стаття, що її принесло останнє число праського тижневика „Нова Свобода“. Вона настільки цікава своїми тверезими поглядами на сучасні відносини Підкарпаття, що варто, щоби з нею познайомилися і наші читачі. Таких статтей у чехословацькій пресі не найдете багато.

Автор, що скривається під криптонімом „Dic“, обговоривши значіння поїздки д-ра Бенеша на Підкарпаття і оцінивши її як факт, що скріпив довіря місцевого населення до центрального уряду, обговорює такі актуальні питання з життя Підкарпаття: народній провід, розрахунки на автономію, язиковий хаос і зріст українства.

Обговорюючи питання народнього проводу, автор пише дослівно так: „Не сміємо забувати, що в підкарпатській суспільности є люди, які не бажають собі закріплення звязків нашого мосту на схід зі заходом держави. Нарід Підкарпаття не має таких провідників, на які собі заслуговує. Там ще й тепер, по 15 роках прилучення Підкарпаття до Чехословаччини, приходить до боротьби між провідниками, які не можуть між собою погодитися, хто з них більший мадярон. Це дискредитує їх в очах широких народніх мас, бо ці маси, хоч не мають аж по три докторати, вміють вже нині оцінити вартість своїх провідників, які є самозванцями і живуть ще кращим минулим своїх померших кревняків“.

Говорячи про автономію, автор пише: „Міністр Бенеш сказав, що автономія для Підкарпаття мусить прийти вже в найближчому часі. Такий розумний погляд відповідального політичного чинника треба тільки похвалити, але рівночасно з цим треба звернути увагу й на те, що багато підкарпатських „провідників“ бачить в автономії тільки виголи і користи, забуваючи на тяжкі обовязки. Всі вони дожидають з автономії синекур для себе. До яких-же розмірів мусів би розростися автономний апарат, щоби з нього могли особисто користати всі ті, що самі проголосили себе борцями за народні права? Але нарід дивиться інакше на автономію, він не розуміє її як інституцію для роздавання пребенд“.

Дуже цікаве є те місце в статті, де автор говорить про язиковий хаос на Підкарпатті. „Підкарпаття має свого постійного страшака, а ним є язикова боротьба: між російською мовою, якою нарід не говорить, між українською мовою, яка найбільш відповідає для тутешнього народу і між місцевим говором, який є літературно зрілим. Підкарпатські письменники не пишуть місцевим говором, бож Бубульський, який пише на цьому діялекті свої наївні твори — цеж не письменник. А зрештою підкарпатський Парнас ще так слабо заселений, що його нечисленні мешканці не можуть задавати тону, все одно, на якій мові вони не пишуть. Лишається отже лиш нарід і він рішає. Зусилля завести „домашню мову“ до шкіл виходить від аґрарників і куртяківців. І в цьому нема нічого дивного, бож саме аґрарники мають між собою найбільшу кількість „провідників“, які досі не навчилися ані російської, ані української мови, а дома балакають по мадярськи. Але мова, яка ще може вистарчає для кухні або на торзі, не є мовою для шкільного вжитку“.

Далі автор торкається питання призначення нового ґубернатора. „Ми не знаємо — пише автор — скільки кандидатів зголосилося на порожне місце ґубернатора Підкарпаття. Дефіляда всіх цих кандидатів є однак для нас дуже повчаюча; бувший директор банку, пенсіонований президент судової табулі, бувший суддя, колись запідозрілий в мадярстві, адвокат, що за мадярських часів не так називався, як нині, пенсіоніст — незнаний воїн народнього освідомлення, більше незнаний, ніж воїн і ще декілька таких, що самі про себе думають, що лиш вони спасуть країну, яка на них жде. Як тяжко буде державному Тезеєві пройти цим лябіринтом, заки найде свою Аріядну“.

Ще цікавіше для нас є те місце статті, де автор говорить про зріст української народньої свідомости на Підкарпатті. Як ілюстрацію цього зросту він приводить останній учительський конґрес в Ужгороді. „Український напрям, що його аґрарники підозрівають в ірреденті, здобуває собі щораз то більше симпатій, але, правда, лиш між розумними людьми. Зїзд українського учительства заявив зі всією рішучістю, що стоїть твердо на становищі чехословацької державности.

„Яка це моральна пощочина для русофільської Народньої Ради, на якої зборах предсідникові ледви вдалося переконати присутніх про потребу вислання привітної телеграми до чехословацького уряду. Оба ці факти треба добре розважити і належно оцінити! Те, що українські учителі домагаються заведення української мови до шкіл як мови начання, це не є нескромність. Статистика з 1932 р. показала, що з 1670 учителів Підкарпаття 1100 є членами української учительської орґанізації. Чиж треба ще більше переконливого доказу на те, де є життєва сила? Сам час розвязує язикове питання, а розвязує його в некористь русофільського напряму“.

М—н.

Мусоліні = Гітлер.

(Перегляд европейської преси.)

Остання найзамітніша політична подія, це зустріч Мусолінія і Гітлєра у віллі Пізані у Стра. Коли конференція розброєнь валиться, коли Совіти з Францією, притягнувши й Малу Антанту, творять попросту передвоєнні бльоки союзів, коли атмосфера непевности в Европі зависла, як чорна хмара, тоді зустрічаються два державні мужі, провідники великих рухів.

Весь світ глядів на цю зустріч із нетаєним зацікавленням. У Німеччині цю зустріч прийняли з великим захопленням. Каже німецька преса, що це противага, проти непримиримости Франції. У Франції коментували цю зустріч із обережна. Деякі щоденники здогадувалися, що розмову двох диктаторів спричинила оживлена діяльність Парижа і столиць Малої Антанти. Римський кореспондент „Ле Тан“ у зазначує, що хоч Мусоліні було різко висказувався проти гітлерівської політики: заявив був, що расизм, це похибка, антисемітизм це переборщення, а боротьба проти церкви, це божевілля, — то всетаки Гітлер постановив зустрітися з Мусолінієм. Дехто здогадується, — каже згаданий кореспондент, що подорож Гітлера була подиктована необхідністю: рятуватися від ізоляції, бо такої ізоляції, яку переходить Німеччина тепер, історія не знає. Одинокий міст ще є: Німеччина—Італія. Виміна поглядів двох мужів не зможе не мати відгомону в політиці... і з цього контакту могтиме зродитися нове поширення діяльности. Найспокійніше, як звичайно, поводиться англійська преса. „Дейлі Телеґраф“ каже, що кожний жде від цієї зустрічі результатів першої ваги. Дехто думає, що може, після венеціянських розмов, Німеччина поверне до Союзу Народів, на конференцію розброєнь. Але це є дуже сумнівне, щоби це було головним аргументом розмов — каже згаданий щоденник. Врешті цей щоденник зазначує, що зближення Італії й Німеччини приспішив Літвінов своїми успіхами з Францією, Туреччиною і Балканами. А „Морнінґ Пост“ пише, що Мусоліні в цей спосіб хоче припинити небезпеку, яка грозить світові з упадком конференції розброєння і з новими перегонами зброєння.

Римський щоденник „Іль Джорнале д'Італія“ у своїй передовій — пера Вірджінія Гайди — пише: „Хоч яка ця зустріч важлива, то всетаки в цьому немає нічого надзвичайного“. Отож, як бачимо, в Італії чують необхідність зменшити важливість значіння зустрічі. А це вже багато говорить, коли візьмемо під увагу, що такі великі провідники як Мусоліні роблять політику не для маси. Дальше в цьому щоденнику читаємо: „Ця зустріч у Венеції це вияв сили, миру і розяснення... Теперішнє положення в Европі характеризується багатьома пасивними елементами, які є дещо небезпечні. А саме: тимчасовий упадок політики співпраці, що повинно було бути основою конференції розброєнь; активність нового зброєння; творення знову політики бльоків; спроба напору деяких екстремістичних груп; трівання економічної кризи, яка ускладнюється щораз новими монетарними трудноцами цієї чи тієї країни“. Це теж стало причиною зустрічі Мусолінія з Гітлером.

Цей сам щоденник два дні пізніше пише, що між особливими питаннями, які торкаються рівноваги й европейської співпраці, відносно Німеччини, це совітське питання. Відносини совітсько-німецькі є холодні, майже ворожі. Недовіря Німеччини до Совітів збільшилося після французько-совітського порозуміння.

А треба не забувати, що в день відїзду Гітлера до Італії — себто 13. червня — народній комісар закордонних справ Літвінов у 11 год. ранку був у Берліні в німецького міністра закордонних справ Нойрата й жадав відповіди на предложення про східне Льокарно. Відповідь, як відомо, була відмовна. Значить, Совіти розуміли і відчували небезпеку в цій зустрічі вже наперед. Ця розмова Мусолінія і Гітлера без свідків, у чотири очі, двох вождів національної революції, задивлених у перемогу, дуже не по нутру такій азійській державі, якою є Совіти і якої й Франція не зможе врятувати, коли прийде хвилина розплати поневолених народів із червоними царями.

Все, що вичитуємо в европейській пресі про венеціянську зустріч, здогади. Розуміється: говорили про Австрію, що мусить лишитися самостійною, про союз франко-совітський і про ті бльоки протинімецькі. Та могли говорити й про дальше майбутнє Европи, про поділ впливів італійських і німецьких у Европі. А тут виринуло напевно й питання українське. І немає найменшого сумніву, що ці два політичні провідники мали на увазі дальше майбутнє Европи.

Свою передовицю В. Гайда кінчить: „Розмови між Мусолінієм і Гітлером не торкалися ніяких порозумінь відокремлених від европейської збірности і не протиставилися проти ніякої держави... Вони не мали наміру приготовити якусь насильну революцію, що змагала би до зміни европейської карти. А навпаки: змірють справити европейську політику на шлях реалістичний і мудрий справжнього порозуміння. Усе те, що за два горячі дні у Венеції говорилося, не лишиться на спокійних водах Венеції. Воно принесе нові рухи в Европі. Воно буде постійно продовжуватися в розрості політики італьо-німецької, яка буде тепер постійним особистим контактом між провідниками двох великих національних революцій і їх міжнародньої політики“.

М. Завамський.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 25. ЧЕРВНЯ 1934.

ЕМІЛЬ ЛЮДВІҐ.

Чи є нині великі жінки?

Найкращий рух, виконаний жінкою, який я колинебудь бачив був той, як танцюристка, що доторкаючи ноги свого партнера кінчиками пальців своєї лівої ноги, пальцями своєї правої руки ледви торкнулась його простягнених пальців. Навіть музика стримала на хвилину свій віддих, такий скінчений був це образ, такий чар і легкість мав він у собі: ця жінка майже богиня, перемогла фізичний закон притягання землі.

Найстрашніший рух, виконаний жінкою, який я колинебудь бачив був тоді, як одна громадянка підчас війни вбігла вся радісна до кімнати з часописом у руці і крикнула: „Велика перемога на східнім фронті! Ворог має 5.000 забитих!“

Ріжниця між цими двома жінками лежить не в характерах; серед інших обставин, серед іншого виховання та впливу, ці жінки замінялись би своїми ролями. Крім цієї мегери, що не розуміла навіть, чим вона захоплюється, бачив я сотні жінок підчас війни і миру, як схилялись із материнською ніжністю над дітьми і недужими, над злочинцями і звірятами, щоб їм допомогти. Бачив я теж гарні жінки, що входили на балеву салю з міною княжни і боролись між пристрастю і острахом заблизитись до свого коханого, коли були з ним віч-на-віч.

Підчас революції бачив я жінки, як боролись із трибуни за свободу і в обороні бідних, у театрі бачив я, як вони зображали боротьбу, коли мали віддати своє серце; і між обома цими типами не було великої ріжниці, бо велика артистка забуває про куліси, а велика народня діячка на трибуні не забуває, що за нею стоять куліси. Бачив я знуджені королеві, як з гордою міною переїзджали тріюмфальні ворота і зосереджені дослідниці, схилені над мікроскопом, що забували навіть про власні діти.

Всі ті, що я бачив, мали одне спільне: вони всміхались, і коли вони не мали цієї усмішки у хвилині піднесеного настрою, то всміхались зараз хвилину пізніше, коли погляд їх зупинився на тому, хто дивився на них. Вони всміхались так, як ніколи не всміхається мужчина підчас або після праці і як тільки нечисленні мужчини можуть усміхатися без небезпеки для себе. Всі хвилювання цих жінок, їх боротьба, їх гра, їх мистецтво, їх діяльна воля, зростали до величини усміху або розпливались у ньому. З цього роблю висновок, що жінка, без огляду на те, чи є погана та стара, поважна, чи зовсім ділова, остаточно це істота еротична.

Ось чому неможливо скласти список великих сучасних жінок; є небезпека, що забудемо за найґеніяльніші, тому, що їх не знаємо, інші ж промовчимо тому, що знаємо їх за добре. Чи кожний мужчина не мусить свою клясичну кохану назвати найґеніяльнішою жінкою у світі? Коли він цього не зробить, тоді образить її, а коли робить це, тоді стверджує, що любить кожний жіночий почин нерозривно звязаний з тою ролею, яку надав жінці сам Бог.

Імовірно і нині, як і в попередніх добах, найвизначніші жінки відомі тільки в найтіснішому колі, в якому вона найкраще працює, а найкращі може тільки чоловікові, якого кохають. А те, що діється у спальнях наших дипльоматів, провідників промислу та партій, яку ролю грає там суґестія, вплив, заохота, нацьковування та пристрасть для осіб або проти осіб, з якими мужчина стає до боротьби, про це можемо догадуватись тільки на підставі нечисленних випадків. Такі явища не є звязані з ніякою окремою расою і з ніяким народом, — вони такі старі, як людство, бо вони людські.

Щож роблять ґеніяльні жінки, коли вони роблять щось дуже замітного прилюдно?

Мистець, коли хоче довершити щось великого, мусить виявити себе в усій своїй наготі; ось чому жінки майже ніколи не були великими мистцями. Зате тому, що актор мусить бути одночасно цілим тілом і цілою особою, жінки були завсіди найбільшими драматичними артистами. Тимто треба би починати від артисток. Вагаюсь тільки тому, від їх прізвищ починати, бо на сцені й у фільмі є за багато великих артисток і кожний із нас має між ними свої улюблені. І не бачу причини, чому я мав би собі зараз із такого приводу робити ворогів між жінками.

А всеж без огляду на красу найкращих тіл, які можна нині бачити, можу між танцівницями назвати одну, що в останніх двацятьох роках завоювала старий і новий світ. Це росіянка Анна Павлова, що колись танцювала перед царем і великими князями, льордами і полководцями, танцювала в усій Америці і мала під своїми ґеніяльними ногами багатих і бідних звеличників у такій скількости, як колись упривілеєні володарі.

(Далі буде.)

По широкому світі.

— Кемаль Паша виїде в липні на кілька днів до Москви. Опісля поїде до Варшави, Парижа і Льондону.

— Гураґан у Чіле знищив містечко Концепціон. Багато осіб убитих. Шкоди виносять 10 міліонів долярів.

— Французький парлямент признав пів міліона франків для учасників на олімпійські ігрища в Берліні у 1936 р.

— Суд у Ґрацу засудив двох націонал-соціялістів за замахи на 18 і 15 років вязниці.

— Злучені Держави вступили до Міжнародного Бюра Праці.

— У Ґольміц на німецькім Шлеську вбили націонал-соціяліста Ельсгольца на підкладі релігійної боротьби. Поліція арештувала учителя та 11 членів тієї орґанізації.

— Большевицького амбасадора Хінчука у Берліні відкликали. На його місце призначили посла в Туреччині Суріца.

— Конґреґація св. Офіціюм помістила на індексі всі твори італійських фільософів Б. Кроче і проф. Джентелія, який є теж теоретиком фашизму.

„ЛЕМКІВСЬКА РЕПУБЛИКА".

ОДИН ЗАБУТИЙ ІСТОРИЧНИЙ ПРОЦЕС.

На лемківських землях знову розгорілась жорстока боротьба, з одного боку релігійна православних з греко-католиками, а з другого віджив старий передвоєнний спір москвофілів з українцями. У тій тяжкій і шкідливій для Лемківщини хвилині пригадуємо один момент з недавної минувшини Лемківщини, а саме: процес за „Лемківську Републику".

*

Дня 10. червня 1921. стануля перед судом присяглих в Новому Санчі, о. *Дмитро Хиляк*, гр.-кат. парох в Ізбах, літ 54, д-р *Ярослав Качмарчик*, адвокат у Мушині, літ 36 і *Микола Грохосяк*, господар з Криниці-Села, літ 74, обвинувачені за злочин з § 58 австр. к. з.

Акт обвинувачення говорить м. ін.:

„Дня 5. грудня 1918. р. після упадку центральних держав, відбулися за ініціятивою обвинувачених у Фльоринці, грибівського повіту, збори, на яких зібрані заявилися за тим, що одинокою природною, розумною і корисною орієнтацією руського народу було і є стремління до зєдинення всіх руських просторів в один орґанізм, що „руський народ, який замешкує територію Галичини по Сян, Попрад і Дунаєць, полудневі стоки Карпат і Буковину на північ від Серету висказує святочно волю належати до спільного політичного орґанізму і протестує проти претенсій поляків і мадярів до згаданих територій, а навіть їх частин і проти виконування суверенних прав над руським народом". На такому самому становищі станули і другі збори, які відбулися дня 12. березня 1919 р. у Фльоринці, також за ініціятивою обвинувачених.

По думці згаданих резолюцій — як це в слідстві пояснив о. Хиляк — уважається, що на Лемківщині сувереном є тільки руський нарід, який не підлягає польському зверхництву. В тому дусі промовляв о. Хиляк на зборах, хотячи утвердити серед учасників переконання, що одиноким реальним постулятом може бути відірвання Лемківщини від Польщі і зєдинення зі совітською Росією.

Для здійснення і переведення в діло цього постуляту утворено після других зборів у Фльоринці „Руський Уряд", в якого склад увійшли всі три обвинувачені.

„Руський Уряд" виконував дійсно присвоєну собі на Лемківщині владу, заказуючи учителям українцям складати службове приречення польській державі, а для зазначення окремішности Лемківщини обвинувачений о. Хиляк у метриках і урядових посвідках містив напис: „Руско-Народная Республика".

Розправу вів радн. Пшехоцький, вотували: радн. Ріхель і Ґжеґорчик, обвинувачував прок. Пехович, оборону вели адвокати: д-р Володимир Загайкевич і д-р Кирило Черлюнчакевич оба з Перемишля та д-р Лев Ганкевич зі Львова.

Перший зізнавав о. Хиляк. Він розказав, як з хвилиною розпаду Австрії всі народи вставали до нового життя і будували свої національні держави. Встали і лемки. Описуючи етноґрафічні границі Лемківщини підчеркнув, що в цьому визвольному русі взяли участь так українці, як і москвофіли. На запит предсідника, якже вони могли іти разом, коли українці хотіли приєднатися до України, а москвофіли до Росії — обвинувачений з незвичайною повагою і рішучістю відповів:

— Пане предсіднику, це наша домашня справа.

Тоді предсідник заявив, що Західня Галичина є вже інтеґральною частиною польської держави, а щодо Лемківщини, то в новосандецькому повіті є українців тільки 10 прц., в грибівському 20 прц., а в горлицькому 30 прц. Чиж би меншість мала мати суверенність над польською більшістю?

О. Хиляк відповідаючи стверджує, що передовсім статистичні дати пана предсідника не є точні, бо в кросненському творять лемки 25 прц., в ясліцькому 20 прц., в горлицькому 40 прц., в грибівському 35 прц., в новосандецькому 30 прц., а в сяніцькому 55 прц. і всюди вони творять компактну масу. В судовому мушинському повіті творять вони майже 95 прц. населення.

На дальше питання предсідника, чи поляки роблять їм які кривди, о. Хиляк відповідає, що навіть дуже багато, а для прикладу наводить ось хочби цей мушинський повіт, де навіть у суді населення не має прав рідної мови, ніяких своїх суддів, ні урядовців.

На питання оборонця д-ра Кирила Черлюнчакевича чи в „Руській Раді" і на всіх зібраннях були тільки москвофіли, обвинувачений ще раз з натиском стверджує, що і українці і москвофіли разом дуже дружно працювали, а на заміт п. предсідника, що тільки східні границі ще не усталені — відповів, що й західні ще не усталені і лемки чекають ще на рішення Найвищої Ради Коаліції.

Д-р Лев Ганкевич.

(Докінчення буде).

Рішаюча боротьба між Болівією та Параґваєм.

Зі Сантіяґо де Чіле повідомляють, що на просторі Ґран Чако ведеться завзятий бій між військами Болівії і Параґваєм. У битві бере участь 50 тисяч війська. Цей бій вирішить мабуть війну між обома державами за Ґран Чако. З Параґваю повідомляють, що болівійські війська понесли великі втрати і відступають.

Загальні Збори „Центросоюзу".

Львів, 23. червня 1934.

Сьогодні, 23. червня, в год. 11.45 почалися звичайні Загальні Збори Союзу Кооперативних Союзів „Центросоюзу" у Львові, які завершують десять років праці цієї кооперативної централі. Зборами проводить президент „Центросоюзу" **пос. Остап Луцький.** У Зборах беруть участь представники 23 Окружних Союзів Кооператив, членів „Центросоюзу", представники кооперативних централь та „Сільського Господаря". Крім цього з преси заступлені: „Діло", „Сільський Господар", „Господарсько-Кооперативний Часопис" та „Кооп. Республика".

ПРОМОВА ПОС. О. ЛУЦЬКОГО.

Предсідник **пос. О. Луцький** відкриває Збори, стверджуючи, що вони скликані згідно зі статутом та витає представників централь, делегатів окружних кооперативних осередків та представників преси. Потім переходить історію оснування „Центросоюзу" перед 10 роками, колито по широкій і бурхливій дискусії кооператорів цілого краю рішено основувати „Центросоюз". Життя і праця десятьох років оправдали право цієї централі до життя, зробили її необхідною в кооперативній роботі усього нашого краю. Завданням „Центросоюзу" є держати кріпкий звязок з окружними кооперативними осередками, а через них і з цілою кооперацією для загального закупу і збуту, бути їх осередком і провідником. Сила розвитку динаміка праці „Центросоюзу" базується на розвитку й силі низових кооператив для загального закупу і збуту та їх обєднань — Окружних Союзів Кооператив. Наша кооперація, по короткім часі „проспереті", коли то заморозила величезні фонди через їх розборгування, увійшла в час крізи, в якому мусіла лікувати блуди, зроблені в добрих часах. Але це лікування дає добрі висліди. Коли пересіч членів одної кооперативи для загального закупу і збуту була роками 96 осіб, то в останнім році зросло це число на 7 осіб; це прояв розвиткової тенденції нашої кооперації. В останньому році зросли теж торги кооператив для загального закупу і збуту, отже ми перейшли вже долішню точку знижки торгів і йдемо до кращого. Велику нашу болячку, споживчі борги, вдалося нам в р. 1932 і 1933 не тільки стримати у їх зрості, але і зменшити їх поважно. За перші місяці 1934 року зросли споживчі борги на 4 проц., але маємо враження, що осінь це збільшення вирівнає і борги дальше зменшаться. Стверджуємо, що господарка в кооперативах є буджетова, але треба теж звернути увагу, що на 40.000 зол. страт у стратних кооперативах є поверх 40.000 зол. товарових і готівкових недоборів крамарів та скарбників; це треба в цьому році усунути. Мусимо змагати до того, аби мати кращий людський апарат у крамарях і скарбниках та кращу внутрішню провірку кооператив передовсім через Надз. Ради і Контрольні Комісії. Всі члени Контрольних Комісій мусять перейти

через підготовку заочного кооперативного курсу Ревіз. Союзу Українських Кооператив. Контрольні Комісії мусять переводити контро- лю бодай 4 рази в рік. Крамарі мусять перейти курси, ведені Окружними Союзами, або заоч- ний курс РСУК; від 1936 р. не будемо терпіти ніяких крамарів без фахової підготовки. Що- до товарових і касових недоборів, то будемо домагатись не тільки їх звороту, але будемо ці справи, як звичайне злодійство, звертати на су- дову дорогу для потягнення винних до карної відповідальности.

Переглядаючи стан Окружних Союзів Коо-ператив, стверджує пос. О. Луцький, що сьо- годні є їх 29; що було нежиттєздатне, пропало, але це сталося так, що на цьому не потерпіли низові кооперативи, ані стан їх організації. Ко- ли торги Окр. Союзів упали в р. 1931 на 25 прц., в р. 1932 на дальших 21 прц., то в р. 1933 цей упадок здержано, бо вони впали у загальному тільки на 6 прц. Одначе при цьому треба зазна- чити, що в станиславівськім воєвідстві ці торги зросли від попереднього року на 13 прц., а упа- док був в інших околицях краю. Нашим зусил- лям мусить бути, щоби господарка в наших О- кружних Союзах ще більше покращала.

Переходячи до праці самого „Центросою- зу", стверджує пос. О. Луцький, що він в р. 1933, не зважаючи на всі перешкоди і важкі у- мовини праці, закінчив його добре, і то завдя- ки співпраці „Центросоюзу" з Окружними Со- юзами та завдяки жертвенній праці Н. Ради, дирекції та службовиків цієї централі. Великі труднощі переможемо співпрацею усіх ступе- нів нашої кооперації до „Центросоюзу" включ- но, при свідомости, що наша організація має спеціяльне завдання для майбутности нашого села.

По промові президента О. Луцького, яка вичерпуючо представила образ розвитку цієї ділянки нашої кооперації, яка обєднана в „Центросоюзі", покликали на секретаря Зборів **дир. Новосельського з Дрогобича.** Після цього приступлено до порядку нарад Зборів.

Верифікування протоколу останніх Заг. Зборів передано президії.

ЗВІДОМЛЕННЯ ДИРЕКЦІЇ.

З черги приступлено до звідомлення ди- рекції з праці в діловому році і як перший зда- вав звідомлення нач. директор **Ю. Шепарович**. Звідомленню дирекції, яке вийшло друком, присвятимо окремий розгляд на сторінках на- шого часопису.

Дир. Шепарович предложив обширний плян праці „Центросоюзу" і Окружних Союзів Кооператив на черговий рік, підкреслюючи співпрацю цеї діяльности нашої кооперації з іншими централями, а передовсім з „Сіль- ським Господарем". До самого звідомлення, яке видруковано і розіслано раніше всім чле- нам „Центросоюзу", вертав референт тільки у випадку потреби, що треба підкреслити як ко- рисне для перебігу Зборів.

З черги представник **Контрольного Коміте- тету** Загальних Зборів **д-р Михайло Холевчук** відчитав вислід провірки цього Комітету з внеском на затвердження замкнення рахунків і білянсу та на уділення абсолюторії Н. Раді і ди- рекції „Центросоюзу" та на признання за ус- пішну працю цих органів серед важких госпо- дарських умовин.

Опісля **дир. Новосельський** відчитав при- сланий Ревізійним Союзом Українських Коопе- ратив звіт з переведеної в „Центросоюзі" ре- візії та супровідне письмо Ради РСУК в справі доручень, які є вислідом цеї ревізії

В дискусії забирали голос **Токарський** (Ковель) та **Дорота** (Жовква), **Палійчук** (Тере- бовля), **інж. Олексюк** (Збараж), **Станимир** (Пе- ремишль), **Кузів** (Стрий), **Рубчак** (Калуш), **Ше- парович** (Сокаль), **інж. Творидло** (Львів), а опісля давали вияснення **дир. Шепарович** і **пос. О. Луцький.**

У хвилині, коли цей звіт даємо до друку, дискусія триває дальше.

—o—

Америка зрікається свого права на Кубі.

На підставі умови з 1903 р. Зл. Держав з островом Кубою Зл. Держави мали право чи то радше обовязок мішатися до внутрішніх справ своєї малої полудневої сусідки, щоби в неї зберегти спокій.

Проти того „права" чи „обовязку" велась на Кубі довга пропаґанда. Кубанські патріоти кричали, що це вменшує незалежність їх держави, яку тому 36 літ визволила Америка.

Президент Рузвельт хотів доказати кубанцям добру волю Зл. Держав і пошанування їх державної самостійности та викинув з нової умови постанову про охорону Зл. Державами спокою на Кубі. Він вислав до сенату у Вашинґтоні нову умову вже без цієї постанови.

Україна проти Москви.

Під таким наголовком появилась у „Журналь де Женев" з 19. ц. м. стаття пера редактора Бріке, актуальна з огляду на заходи СССР приступити до Союзу Народів. Подаємо її переклад.

Український селянин не хоче ніякого комунізму. Це факт, з яким Европа повинна числитися. І чи вона цього хоче, чи ні, вплив цього факту сягає аж до блакитного стола і вулиці Вільсона, де цій „меншині", що має 40 міліонів душ не дали змоги піднести свій голос.

Фактом є, що Україна перебуває тепер у стані цілковитої пасивної революції проти комуністичного панування Москви. Кремль сподівався знесилити селянина, замкнувши його до колхозу, але цей колхоз став сам осередком опору. І він міцніший та придатніший до спротиву, ніж ізольований та безборонний кулак з часів НЕПУ. Колхоз веде боротьбу проти Москви. Худоба нищиться, трактори саботують, Совіти примушені переводити засіви збройною силою чи літаками! І голод, ненаситна примара, загрожує життєвим центрам Москви, навіть у самій Росії.

Посуха цієї гарячої весни зіпсула врожай 1934 року. Совітський уряд признав це. І Любченко, президент Совітської України, склав на конґресі комсомольців такі заяви, що багато говорять. Він признався, що становище тяжке та порадив селянам годувати худобу буряном

Щоб панувати над Україною та стримувати її, Кремль провадить політику насильства та визиску. Український елемент немилосердно переслідують у республиці, що зветься українською, та яку видали на поталу примхам російського диктатора Постишева. У новім показовім процесі проти „інтеліґентів" засуджено на смерть 6 осіб та 23 особи на примусові роботи. Щоб побороти „українізм" по селах Москва користується віддавна виганням та засланнями. В останнім часі до цього додали ще методи виміни населення. 350.000 українців виселено до Росії, а 500.000 російських селян прийшло за їх місця, спустошені голодом та ҐПУ.

Москва насилає на Україну та інші частини Союзу пропаґандистів у вигляді кореспондентів совітських централь. Вони звуться селькорами по селах, робкорами по фабриках, юнкорами по школах. Але селяни переслідують селькорів, палять навіть їх будинки. Постишев жадає їх оборони та хоче посилати всюди на їх поміч ҐПУ.

І тут дотикаємо невральґічного пункту проблеми. Для того, щоб Україна продукувала та стала наново шпихліром для Росії, яким вона ще була донедавна, треба все контролювати та все стерегти.

„Ізвестія" писали свого часу, що на варти на Україні в часі жнив треба булоб окупаційної армії 800.000 вояків. Подібних заходів не можна перевести, але Москва прямує до цього, як тільки їй дозволяють на це засоби. На країну наслали хмару аґентів, триста тисяч большевиків. Хоч ці люди підкуті на всі ноги теоріями Карла Маркса та Леніна, вони всеж лишаються людьми і дбають значно більше про свої власні інтереси, ніж про інтереси держави. Бачучи, що держава визискує українську землю з усіми її скарбами, вони наслідують її методи та використовують своє становище. Царська Росія славилася підкупством своїх урядовців. На Україні вони йдуть іще значно далі, тримаючись старих традицій хабарництва.

Результатом цього є те, що Україна коштує Московщину дуже дорого і не дає вже великого зиску. Чим більший гніт тяжить на Україні, тим більший тягар лягає й на Росію. Звідси походить і цей немилосердний визиск.

Звідси походить і зріст непевности, деяка паніка, що здається поширюється навіть на самих большевицьких аґентів. Є відомости про летунів, які втікли за кордон зі своїми літаками. А це величезна небезпека для СССР, бо досить поширення цього прикладу, щоб совітська авіяція, одна з основ режіму та велика сила армії, завалилась. Тому проти дезертирства видано драконські закони.

Ніхто не може вгадати висліду розпочатого двобою. Большевик має сьогодні за собою силу, але українець упертий, і занепокоєння, яке він викликає у совітській дипльоматії є вже доказом того, що він не бореться даремно"

(УКБЮРО, ЖЕНЕВА.)

Заг. Збори Галицької Каси Ощадности.

91-ИЙ РІК ІСТНУВАННЯ Г. К. О.

Дня 22. ц. м. відбулись Заг. Збори членів Т-ва **Галицької Каси Ощадности у Львові.** Проводив през. д-р Бжеський, звідомлення з діяльности Управи Каси зложив секр. д-р Бобовський. Після того представив през. Децикевич ім. Ревізійної Комісії фінансове звідомлення за рік 1933.

На основі звідомлень ситуація Галицької Каси Ощадности представляється в загальному так:

Наслідком упадку доляра мусіла каса перечислити долярові вкладки по курсі з 31. грудня 1933, себто по курсі 5.65 зол. З тої самої причини прийшло до сильного стягання долярових вкладок. Долярові вкладки ощадности впали з 31. грудня 1933 до суми 1,818.348.44 дол., перечисленої по курсі зол. 5.65 на квоту — 10.273.666.69 зол., себто зменшились на кв. 13,931.141.05 зол., зате золотові вкладки зросли в р. 1933 до квоти 25,405.103.08 зол., отже збільшились на суму 4,083.866.84 зол. Це свідчить безперечно про зріст довіря до установи серед широких кругів громадянства.

Для втримання плинности льокованих капіталів має Г. К. О. значні готівкові резерви в формі льокат в інших певних банкових установах. В дні 31. грудня 1933 було тих резерв на суму 639.753.01 зол. Дальшу резерву становить векслевий редисконт у Банку Польськім в сумі 2,000.000 зол., як також невикористаний льомбард ефектів на суму понад 600.000 зол. Крім того гарантією певности вкладок є факт, що значну їх частину в сумі 9,631.734 зол. ульоковано в позичках гіпотечних амортизаційних, заінтабульованих на першому місці гіпотек з пупілярною безпекою. Також векслеві кредити, в яких ульоковано частину вкладок, є в ок. 60 проц. забезпечені гіпотечними кавціями. Гарантією певности вкладок є теж резервовий фонд в сумі 4,006.178.88 зол. Понадто за виплату вкладок, льокованих у Г. К. О., ручить держава.

В дні 31. грудня 1933 було в обігу 89.757 книжочок золотових і 6.997 книжочок долярових. В 1933 р. віддано векслів до скарги враз з векслями заскарженими в попередніх роках і ще неполадженими на суму 9.778.181.49 зол. Переважна частина тих заскаржених векслів — це кредити великих землевласників, які будуть управильнені шляхом конверсійних указів у трибі Акцептаційного Банку. В дні 31. XII. м. р. у портфелі векслевім (золотовім і доляровім) було 23,387.459 зол.

Кредитів — головно на цілі інвестиційні, передовсім на будову нових домів та на ремонт реальностей — признано в р. 1933 на суму 735.650 зол. і 14.160 доларів, — з них отворено на суму 582.450 зол. і 8.830 дол. Значну частину отворених кредитів по викінченні будови чи ремонту сконвертовано вже на позички амортизаційні довгоречинцеві.

Всіх вірительностей в чужій валюті було з кінцем 1933 року 210 штук на суму 703.858.46 долярів і зріс у порівнанні зі станом з кінцем 1932 р. на 18 штук і суму 29.515.56 зол.

Позички в золотих долярах зачисляла Каса в реляції 1 дол. = 8.90 зол. і в такій реляції приймає амортизаційні рати, відповідно до застережень у довжних скриптах. Нових позичок у чужій валюті від часу заломання доляра Каса не дає. Щодо екзекуцій довжників, то Каса була дуже обережна: як тільки довжник виявляв добру волю, то йому влекшувано сплату залеглостей, нерідко у дрібних ратах.

Рахунок зисків і страт за рік 1933 виказує 2,817.336.23 зол. доходу. Видатків у тому році було 2,773.341.56 зол. Чистий зиск: 43.994.67 зол. Убуток вартости фонду оборотового, спричинений упадком курсу доляра, вирівняла Г. К. О. резервами, призначеними на покриття курсових страт, не вживаючи до того відповідної частини резервового фонду.

Над звідомленнями розвинулась жива дискусія, в якій перший забрав голос през. Апел. Суду д-р Червінський, що порушив м. ін. справу долярової конверсії і висловив признання для Управи Каси, що завдяки оглядности й обережности охоронила установу перед небезпеками. Той сам промовець поставив внесок приняти звідомлення та ухвалити абсолюторію, що Збори приняли.

На промови кількох інших присутніх відповідали директори Мохнацький і Добецький, стверджуючи м. ін., що Каса не поступає ригористично супроти довжників. Вони признали, що опроцентування є високе але Г. К. О. мусить думати про свою активність. Висота гіпот. позичок залежна від фактичної доходовости реальности.

При доповняючих виборах вибрано 4-ох членів Виділу в особах: Дзедзіца, Губриновича, Незабітовського і Вінклера та 16-ох членів Т-ва Г. К. О в особах: д-ра Бжеського, інж. Бжозовського, проф. Каро, през. Пшибиславського, віцепрез. Стронського, дир. Борисевича, през. суду Ганінчака, віцепрез. Іжика, віцепрез. д-ра Кубалі, інж. Машкого, през. Сокола, декана Адв. Палати Станкевича, дир. Зано і през. Апел. Суду Звірського.

Перший Український Жіночий Конґрес у Станиславові.

Торжественне богослуження і відкриття Конґрресу. Великий ентузіязм.

(Від власного кореспондента.)

Український Жіночий Конґрес почався торжествен. богослуженням в архикатедральній церкві, що його відправили оо. Степан Цібій та Дмитро Валіхновський. Після Служби Божої відправлено ще панахиду за померших членок.

На Конґрес зголосило свою участь 895 делеґаток від 101 філій „Союзу Українок“ та жіночих організацій за кордоном і 200 кружків „Союзу Українок“. До полудня приїхало до Станиславова вже 650 делеґаток.

Із закордону приїхали: 4 делеґатки з Праги, 8 делеґаток з Ужгороду, 3 делеґатки з Букарешту і 3 делеґатки з Буковини, 4 делеґатки зі Злучених Держав і Канади. З північно західних земель, себто з Волині, Полісся і Холмщини приїхало 12 делеґаток, з Варшави 9 делеґаток. Крім цього приїхало вже 150 гостей. Преса численно заступлена. Зголосилося 12 кореспондентів української преси, 10 представників польської та жидівської преси. Крім того зголосили свою участь теж кореспонденти закордонної преси.

Слід згадати, що всі учасниці платили повний білет, бо влада в останній хвилині відкликала знижки. Тому то майже половина делеґаток мусіла повернутися зі Львова, бо не мала змоги заплатити повний білет. Задля цих непередбачених перепон відкриття Конґресу переложено з год. 10-ої передпол. на год 3. пополудні.

Вечором відбудеться святочний концерт.

—o—

Премієр Мекдональд покине політичне життя.

Недуга Мекдональда.

ЛЬОНДОН, 23. 6. ПАТ. Здоровля премієра Мекдональда підорване, а зір вельми ослаблений. Тому лікарі доражують довший відпочинок. Премієр Мекдональд виїде з Льондону, після візити мін. Барту, на відпочинок на Середземне Море, а опісля поверне до Шкотії.

ПАРИЖ, 23. 6. ПАТ. Вістка про недугу Мекдональда викликала в політичних колах велике враження. Деякі журналісти побоюються, що Мекдональд не поверне на становище премієра. Мекдональда заступатиме підчас його неприсутности провідник англійських консерватистів Болдвін.

—o—

Завзята боротьба у Болгарії.

СОФІЯ, 22. 6. ПАТ. Урядові війська ведуть завзяту боротьбу з відділами македонських комітаджі. Військові вислано на підмогу відділи, гірські гармати і літаки. Уряд оголосив, що на випадок дальшого опору, вважатиме комітаджі за бандитів і винищить їх без милосердя.

НОВИНКИ

— **Звишка чесного на вищих школах.** Варшавська преса повідомляє, що з новим академічним роком прийдуть дальші зміни оплат на вищих школах. Подорожіє чесне на всіх вищих курсах студіїв так, як це вже практикується від двох літ на нижчих курсах.

— **Відібрання права прилюдности.** М-ство освіти відібрало українській приватній гімназії в Кремянці право прилюдности на 1934/35 шк. рік. Формальна причина — недостаточна скількість польських книжок в учеництькій бібліотеці, невідповідне оборудовання фізичного кабінету і відсутність робітні для учнів. Ґімназія істнує вже 16 років і останні 7 років мала право прилюдности. Делеґація батьків клопочеться перед шкільною владою про привернення прав ґімназії.

— **Старі срібні 5-золотівки тратять вартість.** Міністер скарбу видав розпорядок, на основі якого срібні 5-золотові монети, емітовані на основі президентського розпорядку з 1927 р., тратять силу платничого засобу з днем 30. вересня 1934 р. Після того речинця старі 5-золотівки можна буде виміняти до 30. вересня 1936 р. в касах скарбових урядів і Банку Польського. Пізніше втратять всяку вартість.

— **Зїзд професорів права народів** відбудеться 26.—28. ц. м. у Львові. У зїзді візьмуть участь крім поляків професори тої науки з вісьмох держав. Завданням зїзду обміркувати проблеми навчання права народів і міжнародніх взаємин

— **Учні перед судом.** Перед трибуналом присяглих суддів у Коломиї відбулася розправа проти трьох учнів снятинської ґімназії, Івана Бабюка, Василя Андрусяка і Миколи Ткачука, всіх зі Снятина, яким закинено, що належали до тайної організації ОУН і розліплювали протидержавні афіші. Обвинувачені бороняться тим, що афіші дав їм якийсь незнаний чоловік, який під загрозою розстрілу велів їм розліпити афіші на мурах. Позатим випиралися всякої вини. Трибунал засудив Бабюка на 3 роки вязниці, а двох інших звільнив.

— **Всюди ОУН.** Перед судом присяглих у Радехові як виїздній сесії тернопільського окружного суду станули обвинувачені в державній зраді як члени ОУН, Влад. Каплун, Оксана Вінник, Дм. Кошинський, Мих. Тупиця, Мих. Гаврищко і Яр. Войцеховський. Розправа скінчилася засудженням Каплуна на 3 роки, Вінникову на 8 місяців, Кошинського на півтретя року і Тупиці на півтора року вязниці.

— **Строгий засуд.** Перед львівським судом присяглих станув 22. ц. м. Андрій Стехній, родом із Черемхова, пов. Бібока, під замітом поширювання комуністичної літератури. Ревізія, переведена в його мешканні при вул. Короткій у Львові, викрила машину, на якій він відбивав комуністичні відозви. Присяглі судді потвердили питання щодо злочину державної зради, наслідком чого трибунал засудив його на 7 літ тяжкої вязниці.

— **Як у фільмі.** До складу вудженини М. Кшиштофа при вул. Городецькій, богатого різницького промисловця, що має у Львові кілька масарських склепів, прийшов перед кількома днями якийсь кремезний мужчина і представившись за поліційного аґента, звелів власниці склепу, пані Кшиштофовій піти з ним на поліційний комісаріят. Коли вона вагалася, він наставив револьвер, грозячи стрілянням. Тоді Кшиштофова взяла з каси всі гроші в сумі 500 зол. і пішла швидко за ним. На вулиці обоє ще швидше поспішили до авта, яке на них чекало і поїхали. Відтоді всякий слух про них загинув. Тимчасом довідався про подію сам Кшиштоф і дав знати поліції. Шкода йому не так жінки, про яку говорять люди всіляко, як тих 500 зол., які вона взяла собі на памятку. Поліція викрила, що ролю поліційного аґента відограв Бр. Фіцик, робітник занятий у міській бетонярні, який любився у Кшиштофовій.

— **Криваві конкуренційні порахунки.** Українське похоронне заведення „Харіс“ є досі сіллю в оці чужих підприємців тієї бранжі і деякі з них не перебирають у засобах, щоби йому пошкодити. Вислідом такої боротьби була й така подія: Службовик пох. заведення Здона, відомий авантюрист Міхал Хіровський напав 19. ц. м. на службовика „Харісу“ Федора Роя біля заг. шпиталю і залізною штабою побив його важко по голові та крижах тільки за те, що він на місці похоронів найшовся швидше від здонівського розбишаки. І є ще українці, що таким людям поручають свої похорони!

Родинна траґедія розігралася в Белзі. Жінка городського судді Колянковського в приступі божевілля перетяла бритвою 6-літньому синкові руки в суглобах. Коли хлопчина втратив свідомість і впав на землю, мати, яка тимчасом схаменулася, рішила відобрати собі життя і перерізала собі горло. Коли суддя Колянковський вернувся під вечір до дому, застав трупа жінки серед калюжі крови і тяжко раненого сина, який ще дихав. Його відставили до львівського шпиталю, де лікарі мають надію врятувати йому життя.

— **Краєва хроніка.** На залізничій станції Бурштин-Демянів на лінії Львів-Станиславів украдено з маґазину ріжні річи вартости 600 зол. — В Солонці Вел. пов. Львів арештовано 25-літного господаря Івана Лялюка, який убив власну кількамісячну дитину, побоюючись, щоби жінка не записала свого поля дитині. — В Заліщиках відобрав собі життя Тадей Маєвський, за яким розписано стежні листи з причини дефравдації 6.000 зол. в Ґдині.

—o—

Мін. Барту виїхав з Румунії.

БУКАРЕШТ, 23. 6. ПАТ. Спеціяльним поїздом виїхав мін. Барту з Букарешту. Міністра прощали премієр Татареску з усіма членами уряду. Король заявив, що Франція є найбільшим добродійством, з якого користає людство.

—o—

Безоглядна боротьба з атентатами.

ВІДЕНЬ, 23. 6. ПАТ. Рада міністрів видала новелю до закону карного поступовання. На основі нового закону слідство проти атентатчиків не може тягнутися довше як 4 тижні. Акт обвинувачення обосновує прокуратор щойно на розправі. Проти акту обвинувачення нема спротиву. Розправа мусить відбутися за сім днів після доручення акту обвинувачення. Відклик від присуду треба внести до 14 днів. Припинення кари недозволене.

Дописи.

БОРЩІВЩИНА.

З життя „Лугу" в Озерянах. Наш „Луг" має тепер 70 членів, тільки дівчат у нас дуже мало, бо ледви 5. Зимою відограв наш „Луг" дві аматорські вистави: „Назара Стодолю" і „Верховинців". Наш четар Кирило Личак, який служив при війську, вивчив гарно впоряд та 4 мішані вправи і дали ми вдатний луговий фестин, на котрім вивели мішані вправи. Оркестра в нас грала читальняна. Наш „Луг" відмашерував з домівки на площу рівними рядами, хоч і без одностроїв. Але тепер луговики справляють собі всі однострої. Згадаємо ще, що озерянський „Луг" виступав ще з луговими вправами в сусідніх селах: Козачині і Жиличцях.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Свято Матері. Дня 10. 6. ц. р. відбулося заходом кружка „Рідної Школи" у Бережанах в салі „Надії" величаве Свято Матері. Як завсіди, так і цим разом зібралось багато публики, яка з приємністю провела час серед наших найменших, подивляючи їх справність та їхні вмілости. Програма свята вміло підібрана й добре виведена вводила публику інколи просто в захоплення. Перед нашими очима пересувалося все щось нове й цікаве. Ми бачили вправи хлопців „косарі" укладу Суховерської, вправи дівчат „А хто хоче полотно мати", відтак вправи колісцятами. А накінець забаву: „Ляльки дітей". Побіч цього чули ми гарні деклямації та співи. Найкраще враження викликали саме „косарі". Про значіння культу матері говорив учитель А. Крамарчук. Дивно воно виглядало, що на святі матері виступав з промовою про матір мужчина. Здавалося в першій хвилині, що в Бережанах нема ані одної жінки, котра прийшла би була на це свято сказати кілька слів про жінку-матір. Але це так тільки здавалося, бо в Бережанах є напевно жінки, що моглиб сказати дещо на цю тему. І знаємо, що до декого з жінок ініціятори зверталися з проханням взяти реферат на свято, але вони чомусь уважали за відповідне від цього відмовитись. На щастя, ця відсутність жінок в улаштуванні свята ніяким чином не вплинула відємно на його переведення, навпаки: свято випало дуже гарно й без них. Перед святом пані з „С. У." продавали цвітки — сині для тих, що мали матір, білі для тих, що її втратили. Цей гарний звичай введено у Бережанах щойно цього року вперше.

Свято Матері в Лапшині. Того самого дня відбулося Свято Матері в Лапшині улаштоване місцевим кружком „Союзу Українок". Про жінку-матір сказала дуже гарно у своєму рефераті дружина місцевого пароха, п. Романчукевичева. Програму виповнили: співи дитячого хору й деклямації. Помітне враження зробила деклямація Досі Глушок, голови місцевого кружка „С. У.". Деклямувала вона вірш М. П.: „Бажання Матері", поміщений в „Жін. Волі" з 15. 5. п. р. Свято закінчила делегатка філії „С. У." у Бережанах п-і Гриневичева подякою від філії для тих, що уладили це гарне свято й заохотою до дальшої організаційної праці. Свято, на якім явилось майже ціле село, викликало серед присутніх велике захоплення. Перед і в часі свята продавали жінки кокардки: жовто-блакитні для тих, що мають матір, а білі для тих, що її не мають. Зібраних 54 зол. розділено по частині для читальні „Просвіти", кружка „Рідної Школи", церкви і кружка „Союзу Українок".

Листування Редакції.

Вп. Дописувачеві в Рівному: Ані допису про хід виборів ані двох інших заміток не можемо помістити з уваги на цензуру.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича. Станиславів:

24. VI. Залізна Острога.
25. VI. Мазепа, Б. Лепкого.
26. VI. Корневільські дзвони.

Білети в ціні від 0·50—3·— зол. вже продає Український Базар.

Зі Станиславова іде театр до Надвірної і Ворохти.

Великий Міський Театр.

Неділя, 24. VI. год. 3·30 поп. „Дівчата в одностроях". Ціни найнижчі. Аб. 20.

Неділя, 24. VI. год. 7·30 веч. „Мандрівка по Варшаві". Абон. 23.

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 24. VI. год 3·30 поп. „Любко не я". Ціни найнижчі. Аб. 22.

Неділя, 24. VI. год. 7·30 веч „Мірля Ефрос". Абон. 24.

Кіна.

АПОЛЬО: „Мадам Дібарі".
АТЛЯНТИК: „Світ належить до тебе" (Сеcе Сакаль).
ВАНДА: „Жінка та шпіон".
КАСІНО: „Пятьох джентельменів".
КОЛІСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: „Чібі" (віденська комедія), „Баль білих ліжечок" (із Містенґет), Барту в Польщі.
МАРУСЕНЬКА: „Симфонія життя", ревія „Все для львовянок".
МІРАЖ: „Година з тобою", „Голгофта чесної жінки".
МУЗА: „Надувальський та С-ка".
ПАЛЯС: „Подружий контракт" (Гльорія Свансон).
ПАСАЖ: „Червоний віз".
ПАН: „Велика грішниця", „Син джунґлів".
СВІТ: „Шибеник з Еспанії".
СТИЛЕВЕ: „Перше ковбоєве кохання" та ревія.
ХИМЕРА: „Великий ярмарок кохання".
УТІХА: „Облава" та ревія.

Закордонне радіо.

Неділя, 24. червня 1934.

Відень (506,8) 19·20 Фортепян, 22·05 Концерт (Штравс-Мілекер-Суппе), **Братислава** (298,8) 10·00 Концерт військової орхестри, 16·30 Концерт, **Кошиці** (269,5) 17·30 Нар. пісоньки, **Прага** (470.2) 12·15 Оп. музика, 17·55 Нім. авдиція: „Орляндо Палядіно" ком. оп. Гайдна, **Париж** (1649) 10·15, 18·00 Концерт, **Білгород** (439,8) 15·00 Популярні мельодії, 16·00 Хор, **Любляна** (569,3) 10·30 Нар. пісоньки, 20·00 Оп. арії, **Берлін** (356,7) 18·30 Легка музика, 20·00 Концерт, **Гамбург** (331,9) 14·50 Пісні 18·55 Веселі пісоньки, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10·15 Романтичний оп. вечір (музика, спів), **Мінхен** (405,4) 11·15 Давні пісні, 13·00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 19·00 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 17·00 Легка музика, 20·45 „Лінда ді Шамоні" оп. Доніцетія, **Рим** (420,8) 17·00 Вок. інстр. концерт, 18·00 Легка музика.

Понеділок, 25. червня 1934.

Відень (506,8) 17·40 Спів, 22·40 Легка віденська музика, **Братислава** (298,8) 12·30 Концерт, 19·25 Спів, **Атльона** (531) 19·45, 20·15, Спів, **Білгород** (439,8) 16·30 Спів, **Рига** (514,6) 19·30 Святоіванські пісні, 20·25 „Фавст" оп. Ґунода, **Берлін** (356,7) 14·15 Вок.-інстр концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·30 Пісні, **Ляйпціг** (382,2) 16·00 Концерт, **Штутґарт** (522,6) 10·00, 15·30 Пісні, **Осльо** (1181) 20·00 „Тоска" оп. Пучінія, **Будапешт** (549,5) 20·40 Спів, **Міляно** (368,6) 11·30 Камер. музика, 22·00 Камер. концерт, **Рим** (420,8) 12·30 Квінтет, 17·00 Вок. інстр. концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 24. червня 1934.

8·30—10·00 Ранішня авдиція, 12·05 Метеорольоґ. комунікат для села, 12·10 Музпоранок, 13·05 Відч. „Про музичні форми", 13·15 Легка музика, 13·45 Відч.: „Із мандрівок по зах. Бескиді", 14·00 Пісні з гр. плит, 14·30 Цитрові дуети, 15·00 „Як данське хліборобство поборює крізу?", 15·15 Сальонова музика, 15·25 Патронат сільських кооператив, 15·35 Музика з гр. плит, 15·45 „Завваги про плекання домашньої птахи", 16·00 Концерт сальононової музики, 16·30 „2.300 км. ровером", 16·40 „Свято Купала на Виленщині", 17·30 Театр. фрагмент, 17·45 Міжнар. мотоциклеві змагання, 18·45 Літературне життя Вильна", 19·00 Всячина, 19·15 Легка музика, спів, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Актуальний фейл., 21·12 Концерт легкої музики, 21·02 На веселій львівській хвилі, 22·00 Почт техн. скринька, 22·15, 22·16 Спортові вістки, 22·30 „Серед танку та співу" (муз. репортаж) 23·05 Танкова музика

Понеділок, 25. червня 1934.

6·30—7·25 Ранішня авдиція, 12·10 Концерт джезу, 13·05 16·00, 19·15 Репортаж: „Нафта", 13·40 Концерт із гр. пл., 14·00 Збіжева біржа, театр. репертуар, 14·05 Господарські вістки, 16·15 Легка музика, 17·00 Для дітей: „Про папір, фарбу та крейду", 17·30 Фортепяновий ресіталь, 18·00 Для жінок „Любий непорядок", 18·15 Скрипка, 18·45 Балачка Брунона Вінавера, 18·55 Сільва рерум, 19·00 Всячина, 19·40 Пісоньки з гр. пл., 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 „Крізовий снобізм і антиснобізм", 20·12 Легка музика, 21·02 „Польща та сучасний світ" (Видавництва для молоді), 21·12 Концерт легкої музики, пісоньки, 22·00 Над чим працює Академія літератури, 22·15 Спів, 22·35 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові в приватних оборотах 5·27·50 зол.

Німецькі марки 1·84—1·88, фр. франки 34·80—35·00, шв. франки 171·25—172·50, фунти стерлінги 26·60—26·80, австр. шилінги 98·00—100, чеські корони 21·60—22·00, рум. леї 37·50—39·00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз повідомляє, що 23. червня ц. р. платив своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові (вул. Б. Гловацького 23):

Нормальні курята (пара курят важить не менше як 1·20 кг.) за 1 кг. 1·00 зол. Дрібні курята (пара курят важить менше як 1·20 кг.) за 1 кг. 1·00 зол.
Кури „ І кляса 0·80 „
„ „ ІІ „ 0·60 „

Тенденція зниткова. На курята яких пара важить менше як 1·20 кг. попиту зовсім нема: також нема попиту на індики, індички, качки і гуси.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.